

Yıl: 14 • Sayı : 58 • Haziran 2020

TÜRMOB INTERNATIONAL

ÖZEL SAYI

Koronavirüsün 2019 Yılı ve Sonrasındaki Yılların Denetimleri Üzerindeki Etkisi

Avrupa denetçileri için rehberler analizi

Bilgi Notu

DENETİM & GÜVENÇE

| ÖZET

Koronavirüsü frenlemek için alınan önlemler hepimizi etkilemiştir. Bu yayın, Koronavirüsün işletmeler ve onları denetleyenler üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Bu yayın ayrıca, 2019 yıl sonu ve sonrası için, Avrupa'daki denetçilerin çalışmalarını, yeni denetimlere ve yeni koşullara uyarlamaları için destek olmayı hedeflemektedir. Bu amaçla, küresel ve ulusal düzenleyiciler ve meslek örgütleri tarafından yayınlanan denetim rehberi ile ilişkili bir şekilde korona krizi analiz edilmiştir. Denetçilerin dikkate almaları gereken önemli konular aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Denetim kanıtı elde etme
- Denetçinin işletmenin sürekliliğinin devamı konusundaki değerlendirmesi
- Denetçinin raporlaması

Durum geliştikçe, Avrupa'daki muhasebeciler için web sayfamız üzerinden Koronavirüs kaynaklarımıza yenilerini eklemeye devam edeceğiz. Bu yayındaki konuların çoğu kapanış tarihi 2019'dan sonra olan denetimler için geçerlidir. Kısa bir süre içerisinde, özellikle kapanış tarihleri 2020 olan denetimler için dikkate alınması gereken önemli konular hakkında ek bir değerlendirme sunacağız.

| SUNUŞ

Geçtiğimiz aylarda, Koronavirüsün Avrupa'ya ve dünyanın dört bir yanına hızla yayılması, çoğu işletme ve faaliyetleri üzerinde (örn: üretimin durması, ticaret veya seyahat kısıtlamaları) önemli bir etki yaratmıştır. Bu olumsuz duruma rağmen, bazı ülkelerde uzatılmış olsa dahi, işletmeler raporlama tarihlerini karşılamakla yükümlüdürler ve denetçilerin işletmelerin finansal tablolarını denetlemesi gerekmektedir. Finansal raporlama ve finansal tabloların denetlenmesi bu belirsiz süreçte şeffaflığı ve güveni sağlayabilmektedir.

Bir önceki yayınımız olan “Korona Krizi: Denetim ve Raporlama Üzerindeki Etkileri”nde belirttiğimiz üzere işletmeler ve denetçiler faaliyetlerini değişen ortama adapte etmelidir. Ayrıca, “Koronavirüs Krizi: Raporlama Üzerindeki Etkilerine Ülkelerden Yanıtlar” adlı yayınımızda Koronavirüs salgınının bir sonucu olarak şirket raporlaması üzerindeki Koronavirüs etkilerine ulusal hükümetlerin aldığı önlemler de dahil olmak üzere ülkelerden gelen yanıtların bir özeti sunmaktayız. Denetçiler, şirket raporlamalarındaki bu tür değişiklikleri takip edebilmelidir.

| AMAÇ

Bu yayın, küresel ve ulusal düzenleyiciler ve meslek örgütleri tarafından yayınlanan Koronavirüs krizinin denetim üzerindeki etkilerine dair mevcut rehberlerin analizine dayanmaktadır. Bu yeni rehber, hali hazırda uygulanmaya devam eden Uluslararası Denetim Standartlarını (UDS) desteklemektedir. Avrupa'daki denetçilerin 2019 yıl sonu ve sonrası için devam eden denetimlerinde dikkate almaları gereken önemli konular aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Denetim kanıtı elde etme
 - o Muhasebe tahminleri
 - o Grup denetimleri
- Denetçinin işletmenin sürekliliğinin devamı konusundaki değerlendirmesi
 - o Yönetimin işletmenin sürekliliğinin devamını değerlendirmesi ve açıklamaları
 - o Sonraki olaylar
- Denetçinin raporlaması
 - o Denetim görüşü

- o Dikkat Çeken Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafı
- o Kilit Denetim Konuları (KAYİK'ler için)

Bu rehberin, Koronavirüs pandemisi kapsamında, denetçilerin dikkat etmesi gereken durumların tam bir listesini ve denetçilere kullanılabilir bir rehberlik sağlamayı amaçlamadığını belirtmek isteriz. Çeşitli rehberlik belgelerine yapılan referanslar örnek olarak kullanılmıştır. Denetçiler, çalışmalarında bu yayında yer alan herhangi bir rehberi dikkate alacaklar ise, orijinal tam metne ulaşmaları gerekmektedir.

Avrupa genelinde, ülkelerin pandemiye verdiği tepkiler farklılıklar göstermektedir. Bu sebeple denetçiler, ulusal düzeyde uygulanabilir değişiklikleri, ek yasama ve diğer ilgili önlemleri dikkate almalıdırlar.

| Denetçinin Dikkate Alması Gereken Önemli Konular

Denetim Kanıtı Elde Etme

Raporunu yayınlamadan önce yeterli ve uygun kanıt elde etmek, denetçinin en önemli sorumluluğudur. Koronavirüs pandemisi, denetçilerin bu denetim kanıtlarını elde etmelerinde bazı ek zorluklara sebep olmuştur. Zorluklardan etkilenen iki alan vardır: Muhasebe tahminleri ve grup denetimleri.

Avrupa Denetim Gözetim Kurumları Komitesi (CEAOB), yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmeleri için denetçilere teknolojiyi mümkün olan en üst seviyede kullanmalarını önermektedir. Bu bağlamda, Almanya Kamu Denetçileri Enstitüsü (IDW) uzaktan yapılabilecek bazı denetim prosedürlerini listelemiştir.

İspanya Muhasebe Meslek Örgütü (ICJCE) yasal olarak tanınan e-imzalı belgelerin yüksek ihtimal ile denetim kanıtı olarak sayılabileceğini belirtmiştir. Ancak, elektronik yollarla alınan orijinal el yazısı belgelerin dijital kopyaları için farklı prosedürler uygulanmalıdır; çünkü güvenilirlikleri daha düşük olabilmektedir.

Almanya Kamu Denetçileri Enstitüsü (IDW), denetim sırasında (denetim kanıtı elde ederken) karşılaşılan önemli bir sorunun

denetçi raporunda açıklanması gerektiğini vurgulamaktadır. Denetçi, gerçekleri açıklığa kavuşturmak adına akla yatan tüm olasılıkları çıkarmakla yükümlüdür. Sonuç olarak, faaliyet alanının kısıtlanması nedeniyle denetçinin raporundaki denetim görüşünün değiştirilmesi düşünülebilir.

Muhasebe Tahminleri

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), bir denetçinin, muhasebe tahminleri için yaptığı varsayımların değişen koşullar altında hala uygun olup olmadığını değerlendirmesi gerektiğini belirtir. IAASB, Koronavirüs etkisiyle gelişen ortamdaki muhasebe tahminlerinin denetlenmesinde odak noktalarını vurgulayacak farklı bir personel bülteni üzerinde çalışmaktadır.

Almanya Kamu Denetçileri Enstitüsü (IDW), Uluslararası Finansal Raporlama Standardı (IFRS) 9 uyarınca, işletmelerin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri olan finansal araçların değerlendirilmesi konusundan bahsetmektedir. Buna göre, bu alanda yanıltıcı beyan riskinin artma potansiyeli vardır ve bu sebeple denetim prosedürlerinin düzeltilmesi gerekebilir. Koşullara bağlı olarak, genel kullanıma açık piyasa fiyatları kullanmak ve bir uzman dahil ederek bağımsız bir tahminde bulunmak gibi alternatif prosedürler önerilmektedir.

Kıbrıs Muhasebe Meslek Örgütü (ICPAC) denetim kanıtı açısından çok daha yüksek derecede mesleki şüphecilikle yaklaşılması gereken diğer alanlara da değinmektedir. Bu alanlar, denetim müşterilerinin yönetim uzmanlarının yeterliliklerini kullanmalarındaki potansiyel yetersizlikleri nedeniyle tahmin belirsizliği

daha yüksek olan alanları içermektedir. Yönetim temsilciliklerinin içeriği ve kapsamı ve bir grup denetiminde bileşen denetçilerin işleri de bu alanlara dahil edilmiştir.

Grup Denetimleri

IDW'nin yayınladığı rehber, grup denetçisinin ve ayrıca bileşen denetçilerin erişim sorunlarıyla karşılaşabileceklerini veya belirli planlanmış prosedürleri uygulayamayacaklarını belirtmektedir. Grup denetim açıklamalarının da gözden geçirilmesi gerekebilmektedir. Örneğin, bileşen denetçinin bir kısım yetersizliği, grup denetçisinin bunu telafi etmesi için daha alternatif prosedürler gerçekleştirmesi gerektiği anlamına gelebilir. Grup denetçisi, denetçinin raporunu etkileyebilecek olan faaliyet alanı sınırlaması ile de karşı karşıya kalabilmektedir.

İrlanda Muhasebe Meslek Örgütü'ne (CAI) göre, bileşen denetçiler denetimlerini tamamlarken belirli zorluklarla karşılaşabilmektedir. Bunlar bilgi edinmede, yönetim ya da diğerlerine erişimde yaşanan güçlükler, banka/borçlu teyitlerinin alınmaması gibi müşterilere ulaşılmada ya da beklenen sonuçları sağlamayan denetim prosedürlerinde yaşanan zorluklar olabilir.

İngiltere ve Galler Mali Müşavirler Enstitüsü (ICAEW), grup denetimlerinde karşılaşılan sorunlar ile ilgili bir rehber hazırlamıştır. Bu rehber, Koronavirüsten etkilenen ülkeler baz alınarak, Birleşik Krallıktaki grup denetçileri ile bileşen denetçiler için hazırlanmıştır; ancak farklı diğer ülkelerdeki grup denetçileri için de geçerli olabilmektedir.

| Denetçinin İşletmenin Sürekliliğini Değerlendirmesi

Yönetimin İşletmenin Sürekliliği Değerlendirmesi ve İşletmenin Sürekliliği Açıklamaları

Mevcut ve gelecekteki denetimlerin çoğunun ana odak noktası şüphesiz işletmenin sürekliliği hakkındaki denetçinin çalışmaları olacaktır. Hükümetler her ne kadar etkilenen işletmeleri rahatlatmaya başlamışsa da global ekonomideki artan belirsizlik ve birçok işletme için acil durum görünümü bu duruma sebep olmaktadır. Bununla birlikte, hükümetler farklı ülkelerde iştirakleri, tedarikçileri ve müşterileri olan şirketler için alınan önlemleri global düzeyde ve Avrupa'da iyi bir şekilde desteklemektedir.

Şirketler Raporu hakkındaki yayınlamamızda belirtildiği gibi, bir dizi ülke (İtalya, Çek Cumhuriyeti, İspanya ve Portekiz dahil) Koronavirüs salgınının, global düzeydeki iş duraklamaları sebebiyle 2020 yılı içinde işletmelerin sürekliliklerinin devamı hakkında sorunlara yol açacağını rapor etmiştir. İşletmelerin, kendi sürekliliklerinin devamını değerlendirmeleri ve kararlarını finan-

sal tablo dipnotlarında açıklamaları gerekmektedir. İşletmenin sürekliliğine ilişkin denetçi sorumlulukları hakkındaki UDS 570 hala geçerli olmakla birlikte, denetçilerin bu yeni durumla başa çıkmalarına yardımcı olacak pek çok yeni rehber de mevcuttur.

IAASB'ye göre; yönetimin işletmenin sürekliliği değerlemesiyle ilgili denetçinin değerlendirmesi üzerindeki Koronavirüs salgınının etkilerine (maddi etkilenenler veya etkilenmesi öngörülenler) erişilmesi gerekmektedir. Denetçilerin, ayrıca, raporları üzerinde ihtiyaç duydukları önemli değişiklikler için veya finansal tabloların hazırlanması için işletmenin sürekliliği esasını kullanmalarının uygunluğunu araştırmaları gerekebilmektedir. IAASB, denetim için işletmenin sürekliliği değerlendirmelerine ayrıntılı bir şekilde odaklanan bir rehber yayınlamıştır.

CEAOB, denetçileri, işletmenin sürekliliğinin devam edebilirliğine ilişkin o işletmenin değerlendirmesine dikkat etmeye çağırılmaktadır. Ayrıca, yönetimden sorumlu olan kişilerle olan iletişimin ve yönetimin değerlemesini denetçilerin değerlendirmesinin, denetçi raporu üzerindeki etkisinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Aynı zamanda, birçok ulusal meslek örgütü ve düzenleyiciler de şunu vurgulamaktadırlar ki; denetçiler, yönetimin işletmenin sürekliliğinin devamını değerlendirmelerinin yeterliliğine özen göstermelidir ve işletmenin sürekliliğinin devamı tabloları için Koronavirüsün etkilerinin sonuçlarını değerlendirmeleri gerekmektedir.

IDW'nin yayınladığı rehber, denetçilere, bir işletmenin sürekliliğinin devam edebilirliğini olumsuz yönde etkileyecek olan ve bu sebeple denetim esnasında göz önünde bulundurulması gereken Koronavirüs ile ilgili risk örneklerini sağlamaktadır.

IDW'nin rehberi ayrıca, Koronavirüs pandemisinin, işletmenin sürekliliğinin devam edebilirliği konusunda önemli şüphe oluşturabilecek koşullara veya olaylara yol açtığı durumlar için ek denetim prosedür örneklerinin listesini de sağlamaktadır.

IDW ayrıca şuna işaret etmektedir ki; bir denetçinin, işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesini değerlendirirken, işletmenin (varsa), hükümet tarafından sağlanan yardım tedbirlerini kullanma niyetini ve bunları alma hakkını değerlendirmesi de gerekmektedir.

ICPAC, yönetimin değerlendirmesinin değerlendirilmesine ve işletmenin sürekliliği ile ilgili olarak gelecekteki faaliyetleri için planlarının fizibilitesine yardımcı olmak adına kilit değerlendirmeleri özetler. Bu rehber, işletmenin sürekliliğinin devam edebilirliğinin ve bunun geçerliliğinin gözden geçirilerek, denetçi raporunun imzalandığı tarihe göre güncellenmesini sağlamanın önemini vurgulamaktadır. Bu tarih, raporlama tarihinden itibaren en az on iki aylık bir süreyi içermektedir. Rapor ayrıca, işletmenin sürekliliğinin değerlendirilmesi ile ilgili bilgilerin eksiksiz ve doğru olması da dahil olmak üzere yapılan açıklamaların yeterliliğinin değerlendirilmesinin de önemine dikkat çekmektedir.

Birleşik Krallık Finansal Raporlama Konseyi (FRC) işletmenin sürekliliğini konu alan bir rapor yayınlamıştır. FRC, mevcut koşullar nedeniyle denetçinin yürüttüğü işletmenin sürekliliği çalışmalarının daha kapsamlı olacağını, daha fazla kanıt gerektireceğini ve bu sürecin denetçi raporunun imzalanmasına kadar devam edeceğini öngörmektedir. Bu sebeple, işletmeden daha fazla kanıt talep edilebilmekte ve denetçi, denetimi tamamlamak adına gereken ek süre için denetlenen işletme ile birlikte net bir beklenti oluşturabilmektedir.

Sonraki Olaylar

Koronavirüs pandemisi sebebiyle, denetçilerin odak noktalarının çoğu sonraki olayların açıklamaları olacaktır.

Bir önceki yayınlamamızda belirtildiği üzere, denetçi, yönetimin gelecekteki projeksiyonlarını hazırlarken yüksek derecede belirsiz ve akışkan bu durumun tanınmasındaki zorlukları dikkate almalıdır. Aslında, bu tür projeksiyonlar çok kısa bir süre içerisinde önemli ölçüde değişiklik gösterebilmektedir. Denetçi için esas olan mesleki muhakeme ve şüphecilik kullanımınıdır. Her projeksiyonun, denetçinin raporunun imzalanacağı şekli ve durumu yansıtmasının sağlanmasına özel önem gösterilmesi gerekmektedir.

Denetçilerin, Denetçilerin Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylara İlişkin Sorumlulukları konusundaki ISA 560'ı izlemeleri ve konuyla ilgili yeni yayınlanan rehberleri takip etmeleri gerekmektedir. Aşağıda mevcut rehberde öne sürülen bazı temel konuları bulabilirsiniz.

IAASB'ye göre, denetçilerin, raporlama teslim tarihlerinin değişkenliği sebebiyle artan riskleri ve dolayısıyla denetçinin rapor tarihi ve finansal tabloların tarihleri arasında meydana gelen olaylara ilişkin riskleri göz önünde bulundurmaları gerekir. Denetçilerin, Koronavirüse ilişkin gerekli olan sonraki olayları tanımlamaya ve bu olayların finansal tablolarda, finansal rapor-

lama çerçevesine uygun olarak, uygun şekilde ele alındığının veya açıklandığının değerlendirilmesine odaklanmaları gerekmektedir.

CEAOB'ye göre; uygulanabilir finansal raporlama çerçevesini göz önünde bulundurarak, denetçiler, işletme tarafından yapılan Koronavirüsün işletmenin faaliyetleri, finansal durumu ve gelecekteki ekonomik performansı üzerindeki etkileri hakkındaki açıklamalarının uygun olup olmadığını değerlendirmelidir. Ayrıca rehber, denetçilere, raporlarına sonraki olay ile ilgili bir Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafı eklemelerini önermektedir.

Belçika (IBR/IRE), Norveç (DnR) ve İtalya (CNDCEC) meslek örgütlerinin yaptığı gibi, mevcut bazı rehberler, Koronavirüs salgını, sadece 2019 raporlama yılı sonları için açıklama notları yazılması ve bu notların denetlenmesiyle sonuçlanan, düzeltme gerektirmeyen bir sonraki olay olarak ele almaktadır. Ancak bu, yukarıdaki bölümde belirtildiği üzere işletmenin sürekliliğinin devamı varsayımı için geçerli değildir. Daha da önemlisi, Yunanistan Muhasebe Meslek Örgütü (HAASOB), finansal tabloların tamamlanmasından sonraki olayların o tarihte var olan belirsizlikler hakkında ek ve önemli bilgiler sağlayabileceğini vurgulamaktadır.

| Denetçi'nin Raporu

Denetim Görüşü

Genel olarak, UDS 700 serisine göre denetim görüşünün değiştirileceği koşullarda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Rehber dokümanlar, bu dokümanda açıklanan ilgili çeşitli konularda ilave yönlendirme sağlamaktadır.

Finansal tablolardaki açıklamaların uygunluğunun denetim görüşü üzerinde bir etkisi olacaktır. Koronavirüsün etkileri hakkında işletmeler tarafından ne kadar çok şeffaflık sağlanırsa, denetçinin denetim görüşünü değiştirmesi olasılığı da bir o kadar azalacaktır.

CEAOB, denetçilerin raporlarının yayınlanmasını mümkün olduğunca ertelemeleri gerekebileceğini belirtir. Aksi takdirde, yeterli denetim kanıtı elde edemedikleri durumda, raporlarını değiştirmeleri gerekebilir. CEOB ayrıca denetçilerin, AB ve yerel mevzuata uygun olarak, ilgili herhangi başka makamlara raporlama gereklilikleri olup olmadığını ele almaları gerektiğini de belirtmektedir.

Üyelerine rehberlik eden, Fransa Bağımsız Denetçiler Enstitüsü (CNCC) denetim görüşü paragrafına ek bir açıklama yapılmasını önermektedir. Bu ifade, finansal tabloların, Koronavirüs sağlık krizinin gelişimi bağlamında ve onaylanma tarihinde mevcut olan bilgilere dayanılarak onaylandığı gerçeğini iletmektedir.

IDW'nin rehberine göre, denetim görüşünün kapsam sınırlanması nedeniyle değiştirilmesi, bağımsız denetçinin yeterli ve uygun denetim kanıtına sahip olamaması şeklinde yorumlanabilir.

ICPAC ve Lüksemburg Meslek Örgütü (IRE), yönetimin, işletmenin sürekliliğinin devam edebilirliği konusunda ciddi şüphe yaratabilecek önemli belirsizlikleri açıklamakta isteksiz olması durumunda, denetçinin değiştirilmiş bir görüş bildirmesi gerekebileceğini belirtmektedir.

ICPAC, denetçilerin nitelikli bir görüş bildirmesi gerekebileceğine de dikkat çekmektedir (Örneğin: alternatif herhangi bir işlem göz önüne alındığında bile tek bir bakiyenin dahi denetlenememesi veya hesap durumları boyunca konunun etkili olması sebebiyle bir feragatname).

Belçika Meslek Örgütü IBR/IRE, denetçinin genel denetim stratejisi üzerindeki Koronavirüs etkisi hakkında daha fazla açıklama sunması gerekliliğini vurgular. Bu, bir "Diğer Hususlar Paragrafı" ile yapılabilir ve kullanıcılara yararlı içeriksel bilgiler sağlayabilir. Ancak, denetçiler standart şablon bir dil kullanmak yerine verilen koşullara uygun bir dil kullanmalıdırlar.

IAASB, Koronavirüsün etkisi nedeniyle, mevcut gelişen ortamda denetçinin raporlaması ile ilgili hususları vurgulayan başka bir personel bülteni üzerinde çalışmaktadır.

Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafı

Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafı, denetçinin kararlarına göre, kullanıcıların finansal tabloları anlamalarını esas alan konuyu ifade eder. Konu, uygun bir şekilde, finansal tablolarda sunulmuş veya açıklanmış olmalıdır. UDS 706, Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafı ile ilgili gereklilikleri ve uygulama materyallerini belirlemektedir Buna ek olarak, İşletmenin sürekliliğinin devamı ile ilgili önemli bir belirsizliğin olduğu durumlarda, UDS 570 gereği, denetçinin raporunda, belirsizlik için önemli referansta bulunan bir başlık altında ayrı bir bölüm bulunmalıdır.

Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafına yer vermek, salgının önemli bir finansal etkiye sahip olduğu veya önemli bir belirsizlik yarattığı durumlarda dikkate alınması gereken bir seçenektir. CEAOB, IBR/IRE, ICPAC ve IRE'ye göre, bu paragraf finansal tablolarda uygun bir şekilde açıklanır. Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafı, etki ve/veya belirsizliği anlatan açıklamaya açıkça atıfta bulunmalıdır.

IDW muhasebe tahminlerinde ve işletmelerin sürekliliğinin devamı konularında yüksek derecede belirsizliğe işaret etmekte-

dir. Eğer bu koşullar finansal tablolarda ve işletmenin yönetim raporunda uygun bir şekilde sunulursa, denetçinin raporunda duruma uygun bir başlık altında ayrı bir bölüme dikkat çekilebilir.

IRE, Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafının dikkate alınabileceği örnekler sunmaktadır, likidite sorunları olan bir fon, üretimini durdurmak zorunda olan bir imalat şirketi ve mağazaları öngörülemeyen bir süre ile kapatılacak olan ticari işletme gibi.

Yukarıda belirtilen tüm rehberler, bir Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafının, denetim görüşünde yapılan bir değişikliğin veya denetçi raporuna bir Kilit Denetim Konusunun (KAM) dahil edilmesinin yerini tutamayacağına işaret etmektedir.

Kilit Denetim Konusu (KAYİK'ler için)

Daha önceki yayınlımızda, bir Kilit Denetim Konusunun olması, KAYİK'lerin denetimi için olası tavsiyelerden biri olarak belirtilmiştir. Bu görüş, bu yayında adı geçen tüm rehber dokümanlar tarafından paylaşılan bir görüştür. Eğer mevcut ise, Kilit Denetim Konusunda, denetçi, denetim yaklaşımının ve yürüttüğü alternatif prosedürlerin yanı sıra işletmenin sürekliliğinin devam edebilirliği konusunda önemli bir şüphe oluşturacak olan olaylar veya koşullar ile ilgili önemli bir belirsizlik olmaması gerçeğini de açıklayacaktır.

IBR/IRE, Koronavirüsün etkisini göz önünde bulundurarak, denetçilere diğer alanlarda kilit denetim konularının revizyonuna gerek olup olmadığını belirlemelerini önerir.

Diğer Bilgiler

IAASB'ye göre, denetçiler, işletmenin yıllık raporunda ve mali tablolarında Koronavirüsün etkisi ile ilgili herhangi bir tutarsızlık olup olmadığını kontrol etmelidir.

Diğer Kaynaklar

Mevcut kılavuza ek olarak, denetçiler ve denetim firmaları, denetim politikalarının uygulanmasını, iç rehberliği ve metodolojiyi olay/vaka bazında değerlendirmelidir.

CEAOB bu zorlu zamanlarda, ulusal hükümetlerdeki denetim mesleğinin, yetkili ulusal otoriteler ile (Örn: Kamu Gözetimi Kurumu) iletişimini sürdürmesini önermektedir.

Pandemi durumu sürdükçe, her gün yeni rehberlik ve farklı ilgili materyaller kullanıma sunulmaktadır. Bu nedenle, Avrupa Muhasebeciler Federasyonu, web sayfasında Koronavirüs kaynaklarını güncellemeye devam etmektedir.

Bu yayına ek olarak, özellikle 2020 kapanış tarihlerine sahip denetimlerle ilgili konuları da incelemeyi planlamaktayız. Amacımız, mevcut rehberlik örnekleri de dahil olmak üzere, bu yayında olduğu gibi ana konulara genel bir bakış sunmaktır.

TÜRMOB YAYINLAMA İZİNİ

Bu yayın, 30 Nisan 2020’de Accountancy Europe (ACE-Avrupa Muhasebeciler Federasyonu) tarafından yayınlanan ve “Coronavirus’ impact on auditing for 2019 year-ends and beyond” başlıklı raporun çevirisidir. Çeviri, TÜRMOB’un tam sorumluluğu altında hazırlanmıştır. ACE, belgenin içeriği veya çevirinin doğruluğu konusunda hiçbir sorumluluk kabul etmez. Herhangi bir şüphe duyulması durumunda, okuyucu ACE’nin web sitesinden belgeyi ücretsiz olarak indirerek orijinal İngilizce sürümüne ulaşabilir:

<https://www.accountancyeurope.eu/publications/coronavirus-impact-on-auditing-for-2019/>

ACE’nin yayınları, info@accountancyeurope.eu adresiyle iletişime geçilerek önceden yazılı izni alınmadan tamamen veya kısmen orijinal dilinde veya çeviri yapılarak çoğaltılamaz.

ACE Hakkında

Avrupa Muhasebeciler Federasyonu (ACE), 1 milyona yakın muhasebe meslek mensubu, denetçi ve danışmanı temsil eden 35 ülkeden 51 meslek örgütünü bir araya getiren çatı bir kurumdur.

Avrupa Muhasebeciler Federasyonu AB Şeffaflık Kaydı (No 4713568401-18).

İncek Kızılcaşar Mahallesi 2669 Sokak No: 19 Gölbaşı - ANKARA
Tel: 0 (312) 586 00 00 pbx Faks: 0 (312) 586 00 11 - 586 00 18
www.turmob.org.tr

 <https://twitter.com/turmob>

 <https://www.facebook.com/turmobweb/>

 @turmob1989

 turmob@turmob.org.tr